

ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

The Effectiveness of Drug Prevention and Suppression Policy in Border Along the Khong River

พัฒนัธรร ตันติเวชยานนท์*

ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์**

ดร.บุญเลิศ ไพรินทร์**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง แบบของการวิจัยและพัฒนา โดยการผสมผสานวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 42 คน คือ ผู้บริหารสำนักงานศุลกากรด่านแผ่นดินเอชชะยาเสพติดระดับจังหวัด ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และเชิงปริมาณ ประชากร 2,790 คน คือ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองและข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง 350 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งการวัดเป็น 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอย

แบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง จำนวน 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 4.20$) โดยด้านการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการลดความรุนแรงของปัญหา และด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง มีจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด 2) การร่วมมือระหว่างประเทศ 3) การปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย 4) การบริหารจัดการ 5) การสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน และ 6) นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง ได้ร้อยละ 78.20 ($R^2 = 0.782$)

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, แนวชายแดนแม่น้ำโขง

*นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์

**อาจารย์ที่ปรึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) The effectiveness of drug prevention and suppression policy in border along the Khong river and 2) The factors affecting of drug prevention and suppression policy in border along the Khong river. Research and development methodology by used mixed methodologies of quantitative and qualitative research. Used by the main qualitative research methodology, Key informants was 42 consisted of the provincial drug subjugation power center, the village/ community leaders and people, the research instruments were semi-structured interviews for research, data were analyzed by content analysis. And in quantitative research population was 2,790 sample size, 350 stratified random sampling method, the research instruments were the rating five scales questionnaires. The data were analyzed by using computer software package, the statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression.

The results were as follows:

1. The effectiveness of drug prevention and suppression policy in border along the Khong river consisted of 3 aspects in overall was at the high level ($\bar{x} = 4.20$). While considered in each aspect was found that the aspect of sustainability creation in long-term problem solving was at the highest, followed by the aspect of violence

reduction and the aspect of confidence building to the people.

2. The factors affecting the effectiveness of drug prevention and suppression policy in border along the Khong river consisted of 6 aspects as follows: 1) addicted persons problem solving, 2) international cooperation, 3) suppression/law enforcement, 4) management, 5) immunity/protection creation and 6) practical policy. Could explain the variation of the effectiveness of drug prevention and suppression policy in border along the Khong river at 78.20 percent ($R^2 = 0.782$).

Keywords: The effectiveness, Drug prevention and suppression, In border along the Khong river.

บทนำ

ปัญหา ยาเสพติด ในประเทศไทย นั้นเป็น ปัญหาที่เรื้อรัง สะสมมาอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติด มีการแพร่ระบาดเป็นระยะเวลา นานหลายสิบปีแล้ว ยิ่งจะทวีความรุนแรง และแพร่ระบาดมากขึ้นไป ตามกาลเวลา การขยายตัวของยาเสพติด ส่วนใหญ่ จะถูก ลักลอบนำเข้ามา และผ่านประเทศไทย โดย ขบวนการค้ายาเสพติด ในระดับต่าง ๆ ที่มีเครือข่าย เชื่อมโยงอยู่ ทั้งภายในประเทศ และนอกประเทศ เนื่องจากประเทศไทย มีโครงสร้าง ด้านเส้นทางการ คมนาคมที่ สมบูรณ์ และสามารถ ติดต่อ เชื่อมโยง กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกลายเป็น เส้นทางผ่าน ที่สำคัญ เส้นทางหนึ่ง ใน การลักลอบลำเลียงขนส่ง ยาเสพติด เพื่อ ไปสู่ตลาด การค้ายาเสพติด ในระดับโลก ดังนั้น ประเทศไทย

จึงเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ต้องเผชิญกับปัญหาของ ยาเสพติดอย่างครบวงจร ทั้งปัญหาทางด้านการผลิต ด้านการเป็นเส้นทางลักลอบลำเลียงขนส่งหรือ ลักลอบทำการค้าและด้านการแพร่ระบาดในกลุ่ม ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด สำหรับยาเสพติดประเภท แอมเฟตามีนหรือยาบ้า กลุ่มผู้ค้ามีการขยายตัวเพิ่ม มากขึ้น มีกลุ่มผู้ค้ารายใหม่ๆ เข้ามาสู่วงการนี้มาก ที่สุดเมื่อได้เปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ประเภทอื่น และในขณะเดียวกันกลุ่มผู้ค้ายาบ้าที่เป็นกลุ่มเดิมๆ ก็ยังคงอยู่และมีการพัฒนาวิธีการค้า หรือการจำหน่ายที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ยาเสพติดเมื่อ เข้ามาในประเทศแล้วจะถูกลำเลียงไปยังพื้นที่ต่างๆ ทั่วทุกภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพฯ จังหวัดปริมณฑล หรือเมืองใหญ่ๆ ในของแต่ละภาค เพื่อกระจายออกไปสู่ผู้ค้าในระดับต่างๆ ปัญหา ของยาเสพติดในทางนี้ดิฉันถือว่าเป็นปัญหา ด้านอาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นสิ่งผิด กฎหมายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (พิชัย นิลทองคำ, 2554) กล่าวว่า หากผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่ หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หากการกระทำความผิด ดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษ ประหารชีวิต

ประกอบกับสถานการณ์ของยาเสพติด ประเภทต่างๆ ในภาพรวมทั่วโลกนั้นมีแนวโน้มของการแพร่ระบาดที่สูงขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อ ไป เช่นเดียวกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดใน เกือบทุกประเทศของทวีปเอเชียและรวมถึง ประเทศไทยที่กำลังเผชิญกับปัญหาต่างๆ รอบด้าน อย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ปัญหาของยาเสพติดยังส่งผลกระทบต่อปัญหาด้าน อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม ปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และปัญหาเกี่ยวกับความ

มั่นคงของชาติ ทุกปัญหาเหล่านั้นล้วนมีผลกระทบ ต่อคุณภาพของชีวิตและความเป็นอยู่ในการดำรงชีพ ตามปกติสุขของประชาชนทั่วไป ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีเกิดขึ้นในทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยแต่ละ จังหวัดจะมีสถานการณ์ความรุนแรงของยาเสพติด ที่แตกต่างกันไปตามปัจจัยที่เอื้ออำนวย เมื่อมีกลุ่ม ผู้เสพยาเสพติดเกิดขึ้นแล้วนั้นหมายความว่า จะต้อง มีกลุ่มผู้ค้าหรือกลุ่มผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ เกิดขึ้นด้วยเพราะยาเสพติดไม่ใช่วัตถุหรือสิ่งของ ที่จะส่งมอบให้กันเปล่าๆ ได้ ผู้ผลิตจะต้องลงทุนซื้อ สารเคมีที่เป็นสารตั้งต้นหลักและสารเคมีที่เป็นส่วน ประกอบมาใช้ในการผลิต ส่วนผู้ค้าหรือผู้จำหน่าย ก็ต้องลงทุนซื้อยาเสพติดเหล่านั้นเพื่อมาจำหน่าย ให้กับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดอีกต่อหนึ่ง จะเห็นได้ว่า กว่าที่ยาเสพติดจะมาถึงยังกลุ่มผู้เสพได้นั้น ได้ผ่าน ขั้นตอนการซื้อขายมาหลายต่อหลายชั้น ซึ่งรูปแบบ และวิธีการค้ายาเสพติดในแต่ละพื้นที่ก็จะแตกต่างกันไป แต่ถ้าแยกเป็นจำพวกหรือกลุ่มแล้วจะมี ผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญ 2 จำพวก คือ ผู้ซื้อหรือผู้ที่มีความต้องการใช้ยาเสพติด และผู้ขายหรือผู้ที่มีความต้องการจำหน่ายยาเสพติด

การลักลอบนำยาเสพติดเข้าตามแนวแม่น้ำโขง ทางชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นั้น (จักร์ จิตธรรม, 2552) ถ้าหากจะเจาะให้ลึก ถึงต้นตอและเส้นทางลำเลียงยาเสพติด ต้องยอมรับ ว่าขบวนการค้ายาเสพติดได้มีวิวัฒนาการพัฒนา ปรับเปลี่ยนช่องทางในการลำเลียงขนส่งยาเสพติด อยู่เสมอ จนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและปราบปรามไล่ตามแทบไม่ทัน จากเดิมนั้นยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าจะถูกลำเลียง จากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ชายแดนทางภาคเหนือ ของประเทศไทย แต่เมื่อรัฐบาลได้เข้มงวดในการ ป้องกันปราบปรามและตรวจตราเข้มงวดทุกรางนิ้ว

แล้วขบวนการค้ายาเสพติดจึงได้มีการปรับเปลี่ยนเส้นทางการค้าและการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติดมาอยู่ที่แนวชายแดนแม่น้ำโขงในพื้นที่ 5 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร รวมความยาวมากกว่า 500 กิโลเมตร มีพื้นที่เฝ้าระวัง 23 อำเภอ 88 ตำบล และ 343 หมู่บ้าน ที่ติดแนวชายแดนแม่น้ำเหลืองและแม่น้ำโขง ตลอดจนพื้นที่สันดอนตามลำน้ำ 69 แห่ง และรวมถึงจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า 18 จุด (ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที, 2555) ปัญหายาเสพติดเป็นอาชญากรรมที่มีรูปแบบหลากหลาย มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการกระทำความผิดดังที่ปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ หากไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขจะกลายเป็นปัญหาและภาระอันยิ่งใหญ่ของสังคมและประเทศชาติ รัฐบาลจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อการป้องกันและปราบปราม รวมถึงการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด อันเนื่องมาจากการก่ออาชญากรรมด้านยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดประเภทต่างๆ ในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมา กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ได้ตรวจพบว่ายาบ้ามีการทะลักเข้ามาและผ่านแนวชายแดนแม่น้ำโขงทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนสูงมากขึ้นกว่าเดิม โดยได้ถูกส่งมาจากขบวนการค้ายาเสพติดในประเทศพม่าข้ามมายังเมืองเวียงจันทน์ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศลาว แล้วได้พักยาเสพติดไว้ในพื้นที่ของประเทศลาวซึ่งตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามของ 5 จังหวัดชายแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนดังกล่าว ก่อนจะลักลอบขนยาเสพติดแบบที่เรียกว่า “กองทัพนมด” ขนย้ายมาพักไว้ที่สันดอนกลางแม่น้ำโขงเพื่อรอจังหวะและโอกาสขนยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งช่วงก่อนหน้านี้นี้ ขบวนการค้ายาเสพติดจะใช้เส้นทางภาคเหนือเริ่มตั้งแต่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แต่ด้วยการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารได้เข้มงวดกวดขันในการกวาดล้างปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้กลุ่มพ่อค้ายาเสพติดได้ปรับเปลี่ยนเส้นทางการลำเลียงขนส่งตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงเพื่อเข้ามายังพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนหรืออีสานเหนือมากยิ่งขึ้น

ปัญหาที่น่าหนักใจอีกประการหนึ่งในการปราบปรามจับกุมยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนหรืออีสานเหนือ นั่นคืออาจมีเจ้าหน้าที่บางส่วนหรือบางหน่วยงานของประเทศเพื่อนบ้านได้เข้าไปเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรู้เห็นหรือรับผลประโยชน์ต่างๆ จึงทำให้ยาบ้ามีการทะลักเข้ามาในประเทศไทยได้ง่ายยิ่งขึ้น ประกอบกับขบวนการลักลอบขนยาเสพติดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีมากกว่า 100 ราย โดยจะใช้เส้นทางในการลำเลียงแทรกซึมตามช่องทางที่มีอยู่ตามธรรมชาติเพื่อนำยาเสพติดมาพักไว้ตามเนินดินสันดอนต่างๆ กลางแม่น้ำโขง แล้วจึงใช้กองทัพมดหรือผู้รับจ้างลำเลียงขนส่งทยอยเพื่อนำ ยาเสพติดมาขึ้นทางฝั่งประเทศไทย และหลังจากการรวบรวมยาเสพติดให้ครบตามจำนวนยอดที่มีการสั่งซื้อแล้ว จะใช้ยานพาหนะขนส่งเข้าไปยังพื้นที่ขึ้นในของประเทศ โดยปกติยาบ้าส่วนใหญ่นั้น จะถูกลักลอบนำมาจากบริเวณริมแม่น้ำโขงแล้วผ่านมาทางพื้นที่เขตจังหวัดอุดรธานี เขตจังหวัดขอนแก่น และเขตจังหวัดนครราชสีมา ก่อนที่จะมีการกระจายเข้าไปสู่พื้นที่เขตจังหวัดในภาคกลาง ซึ่งราคายาบ้าก่อนที่จะข้ามเข้ามาฝั่งประเทศไทยราคาเม็ดละ 50 บาท แต่พอได้ข้ามเข้ามาถึงฝั่งประเทศไทยแล้วราคาจะขึ้นเป็นเม็ดละ 150-200 บาท สถานการณ์ความรุนแรงของยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้ม

จะรุนแรงมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ ที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพภูมิประเทศริมฝั่งแม่น้ำโขงนั้นเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อผู้กระทำผิดเป็นอย่างมาก ผู้ลักลอบขนยาเสพติดสามารถนำยาเสพติดมาขึ้นในเขตฝั่งประเทศไทยได้ทั้งหมด โดยพื้นที่ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนหรืออีสานเหนือที่พบว่ามีสถานการณ์การลักลอบขนส่งยาเสพติดประเภทต่างๆ เข้ามามากที่สุด และโดยเฉพาะยาบ้าหรือแอมเฟตามีน คือ จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครพนม (ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที, 2555)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาของยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญเร่งด่วน ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำรงชีวิตตามปกติสุขของประชาชน อีกทั้งยังเป็นนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับขบวนการค้ายาเสพติดได้มีการเริ่มปรับเปลี่ยนวิธีการ เส้นทางการค้าและการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติดตามแนวชายแดน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

**ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบาย
การป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง**

1. ความชัดเจนของนโยบาย
2. ความเข้าใจในนโยบาย
3. นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้
4. นโยบายสามารถวัดผลได้
5. การสร้างพลังสังคม/พลังชุมชน
6. การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด
7. การสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน
8. การปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย
9. การร่วมมือระหว่างประเทศ
10. การสกัดกั้น
11. การบริหารจัดการ

ตัวแปรตาม

**ประสิทธิผลของนโยบาย
การป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง**

1. ด้านการลดความรุนแรงของปัญหา
2. ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน
3. ด้านการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา

แม่น้ำโขงเพื่อเข้ามาในประเทศไทยบริเวณพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนดังกล่าว ซึ่งเป็นปัญหาของการวิจัย ได้แก่ 1) ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัย เป็นแบบผสมผสานวิธี (Mixed methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 42 คน ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนเฉพาะในเขตอำเภอเมือง ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดนครพนม

3. การวิจัยเชิงปริมาณประชากร 2,790 คน ได้แก่ ประชาชนเฉพาะในเขตอำเภอเมือง และข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธร (ระดับอำเภอ) ทุกสถานี ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดนครพนม คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1974) ได้กลุ่มตัวอย่าง 350 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จำแนกตามระเบียบวิจัยดังนี้

4.1 เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งมีโครงสร้างที่ได้พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) นโยบายด้านยาเสพติดของรัฐบาล 3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง 4) ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง และ 5) แนวทางพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

4.2 เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย วัดระดับความคิดเห็น

ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 2) นโยบายด้านยาเสพติดของรัฐบาล โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบมาตราส่วน Likert Scale มี 5 ระดับ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบมาตราส่วน Likert Scale มี 5 ระดับ 4) ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบมาตราส่วน Likert Scale มี 5 ระดับ และ 5) แนวทางพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้เห็นความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จำแนกตามระเบียบวิจัยดังนี้

5.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างที่ได้ผ่านการตรวจแล้ว เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชน ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดนครพนม

5.2 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจแล้ว เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน ได้แก่ ประชาชนเฉพาะในเขตอำเภอเมือง และข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธร (ระดับ

อำเภอ) ทุกสถานี ในจังหวัดหนองคายและจังหวัด นครพนม

6. การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้นำมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีดังนี้

6.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แบบอุปนัย ด้วยการนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ แล้วตีความหมายเชื่อมโยงโดยความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่รวบรวมได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรของกรอบแนวคิดการวิจัย

6.2 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย

1) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายด้านยาเสพติดของรัฐบาล ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง และประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

6.3 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการพยากรณ์แนวโน้มของเหตุการณ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

1.1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดจากหน่วยงานยุทธศาสตร์หลักด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส.) โดยมีประสิทธิผล รวม 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการลดความรุนแรงของปัญหา โดยมีผลการป้องกันและปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด สามารถยับยั้งการผลิต การนำเข้า-ส่งออก และการค้าภายในประเทศ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน โดยมีผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ประชาชนมีความความเชื่อมั่นและศรัทธาส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับหนึ่ง และ 3) ด้านการสร้างที่ยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา โดยสามารถดำเนินการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับประชาชนทั่วไปได้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และเพื่อให้รวมตัวกันเป็นพลังแผ่นดินเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดต่อไป

จากผลการดำเนินงาน ส่งผลให้ได้รับรางวัลกิจกรรมตามโครงการ To Be Number One ประจำปี 2556 ระดับประเทศ โดยมีคณะกรรมการในระดับประเทศเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกและตัดสิน ซึ่งผลการตัดสินปรากฏว่าจังหวัดหนองคายได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทผู้ปฏิบัติงานตามโครงการดีเด่นระดับรองผู้ว่าราชการจังหวัด (จังหวัดหนองคาย, 2556) และจังหวัดนครพนมได้

รับรางวัลดีเด่นสำหรับจังหวัดที่ดำเนินการตามโครงการประเภทจังหวัด (จังหวัดนครพนม, 2556) โดย ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ To Be Number One ได้พระราชทานรางวัลเพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานดังกล่าว

1.2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ประสิทธิภาพของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง รวม 3 ด้าน แสดงได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนต่ำสุด-สูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง	Min	Max	\bar{x}	S.D.	C.V.	แปลผล
ด้านการลดความรุนแรงของปัญหา	3	5	4.20	0.49	0.11	มาก
ด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน	3	5	4.19	0.50	0.12	มาก
ด้านการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา	3	5	4.21	0.51	0.12	มาก
รวม	3	5	4.20	0.50	0.11	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 (\bar{x} = 4.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้าง ความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.21 (\bar{x} = 4.21) รองลงมาเป็นด้านการลดความรุนแรงของปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 (\bar{x} = 4.20) ส่วนด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.19 (\bar{x} = 4.19) โดยด้านการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา ที่อยู่ในระดับสูงที่สุดเนื่องจากได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง และด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนที่อยู่ในระดับต่ำที่สุดเนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐอย่างจำกัด

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

2.1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง รวม 11 ปัจจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกปัจจัยล้วนมีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง ได้แก่ 1) ความชัดเจนของนโยบาย 2) ความเข้าใจในนโยบาย 3) นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้ 4) นโยบายสามารถวัดผลได้ 5) การสร้างพลังสังคม/พลังชุมชน 6) การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด 7) การสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน 8) การปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย 9) การร่วมมือระหว่างประเทศ 10) การสกัดกั้น และ 11) การบริหารจัดการ หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องได้นำปัจจัยดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกัน
ตามเป้าหมาย และปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

2.2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัย รวม 11 ปัจจัย แสดงได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนต่ำสุด-สูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดน
แม่น้ำโขง

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบาย การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง	Min	Max	\bar{x}	S.D.	C.V.	แปลผล
ความชัดเจนของนโยบาย	3	5	4.34	0.53	0.12	มาก
ความเข้าใจในนโยบาย	3	5	4.31	0.57	0.13	มาก
นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้	3	5	4.23	0.58	0.13	มาก
นโยบายสามารถวัดผลได้	3	5	4.19	0.59	0.14	มาก
การสร้างพลังสังคม/พลังชุมชน	3	5	4.22	0.60	0.14	มาก
การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด	3	5	4.10	0.68	0.16	มาก
การสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน	2	5	4.17	0.68	0.16	มาก
การปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย	3	5	4.26	0.62	0.14	มาก
การร่วมมือระหว่างประเทศ	2	5	3.90	0.86	0.22	มาก
การสกัดกั้น	2	5	4.24	0.60	0.14	มาก
การบริหารจัดการ	3	5	4.17	0.66	0.15	มาก
รวม	2	5	4.19	0.63	0.15	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความชัดเจน ของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.34 ($\bar{x} = 4.34$) รองลงมาเป็นด้านความเข้าใจในนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ($\bar{x} = 4.31$) ส่วนด้านการ

ร่วมมือระหว่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.90 ($\bar{x} = 3.90$)

เมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความแปรปรวน และการร่วมกันพยากรณ์แนวโน้มของ ตัวแปรระหว่าง ปัจจัยที่มีผลกับประสิทธิผลของนโยบายการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง แสดงได้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง กับประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.203	0.129		9.328	0.000
X6	0.138	0.040	0.193	3.449	0.001
X9	0.113	0.021	0.253	5.305	0.000
X8	0.130	0.052	0.130	2.486	0.013
X11	0.122	0.043	0.147	2.829	0.005
X7	0.127	0.048	0.153	2.652	0.008
X3	0.094	0.038	0.110	2.495	0.013

R = 0.884 R² = 0.782 Adjusted R² = 0.778

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงจำนวน 11 ปัจจัยที่ได้รับการเลือกเข้าในสมการมีเพียง 6 ปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์แนวโน้มของประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด (X6) เท่ากับ 0.138 ด้านการปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย (X8) เท่ากับ 0.130 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน (X7) เท่ากับ 0.127 ด้านการบริหารจัดการ (X11) เท่ากับ 0.122 ด้านการร่วมมือระหว่างประเทศ (X9) เท่ากับ 0.113 และด้านนโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้ (X3) เท่ากับ 0.094 ตามลำดับ ส่วนค่าคงที่เท่ากับ 1.203 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 78.20 ($R^2 = 0.782$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือที่ได้ปรับแล้วเท่ากับ 0.778 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.778$)

ซึ่งหากต้องการให้ประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น จะต้องพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการดำเนินงานของปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นให้มากยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง รวม 3 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีผลอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการสร้างควมยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา 2) ด้านการลดความรุนแรงของปัญหาและ 3) ด้านการสร้างควมเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนต์รี สิงโตทอง (2554) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 1 พบว่า การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ตำรวจ

ภูธรภาค 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีประสิทธิผล ขึ้นอยู่กับการกวาดค้นปราบปรามอย่างต่อเนื่อง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาช่องทางในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ขั้วร้องเรียนหรือเบาะแส และการดำเนินการทางอาญาและวินัยกับข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด และผลงานวิจัยของ วชิรศักดิ์ ศรีประสม (2549) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติตามมาตรการในโครงการพัฒนาความรู้ด้านการปราบปรามยาเสพติดโดยใช้คอมพิวเตอร์: กรณีศึกษาสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ พบว่า ผลการดำเนินงานตามโครงการ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ ได้รับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการตรวจค้นร่างกาย การตรวจค้นรถยนต์ การตรวจค้นตู้บรรทุกสินค้าได้อย่างถูกต้อง และหลังจากที่ได้ผ่านการฝึกอบรมแล้วพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานในด้านการปราบปรามยาเสพติดได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง รวม 11 ปัจจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ความชัดเจนของนโยบาย 2) ความเข้าใจในนโยบาย 3) การปราบปราม/บังคับใช้กฎหมาย 4) การสกัดกั้น 5) นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้ 6) การสร้างพลังสังคม/พลังชุมชน 7) นโยบายสามารถวัดผลได้ 8) การสร้างภูมิคุ้มกัน/ป้องกัน 9) การบริหารจัดการ 10) การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด และ 11) การร่วมมือระหว่างประเทศ ตามลำดับ ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินการอย่างจริงจัง ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงบรรลุหลักเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต แดนสีแก้ว (2548) ที่ได้ศึกษาในการขับเคลื่อนชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดแก่สังคม พบว่า ปัจจัยรูปแบบในการสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดให้แก่ชุมชน/สังคม คือ “ROAD Model” ตาม 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสะท้อนคิด 2) การปฏิบัติ 3) การสร้างความประทับใจและ 4) การออกแบบเพื่อการขยายผล โดยส่งผลเพิ่มความตระหนักและความสามารถในการต่อสู้ยาเสพติดตามกลวิธีที่เน้นการเผยแพร่ภูมิปัญญาของชุมชน การแลกเปลี่ยนความรู้และแนวทางปฏิบัติกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและการปฏิบัติตามขั้นตอนของ ROAD Model ยังกระตุ้นให้มีการขับเคลื่อนเพื่อร่วมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่สังคม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จักษ์ จิตตธรรม (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรมในเด็กด้อยโอกาส พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายและแผนการป้องกัน ยาเสพติดและอาชญากรรมซึ่งถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ โดยให้มีการปราบปรามอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะในพื้นที่หรือในสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาของยาเสพติดและอาชญากรรมในระดับสูงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งมีโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานตามประสิทธิผลของนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง ในระยะเวลาที่ผ่านมา มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันปฏิบัติบรรลุหลักเกณฑ์เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในทุกปัจจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

การแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทุกด้านเพื่อสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติด ข้ามประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวชายแดนติดต่อกัน สนับสนุนการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ของแต่ละประเทศร่วมกันตรวจลาดตระเวนบริเวณแนวชายแดนตามแม่น้ำโขง และเข้มงวดกวดขันการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะระดับหน่วยปฏิบัติ

การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย โดยการกวดขันปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดและลงโทษในอัตราโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในชั้นสูงอย่าง

เด็ดขาด พัฒนาระบบการนำนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลและความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ จนถึงชั้นศาล จะส่งผลให้การลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในชั้นสูงมีการบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง ผลที่ตามมาคือทำให้กลุ่มหรือขบวนการค้ายาเสพติดมีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเรื่องความสำเร็จในการร่วมมือของภาคเอกชนที่มีต่อการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดระดับต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงระดับของความร่วมมือ ทักษะ มุมมอง หรือแนวทางที่ภาคเอกชนและประชาชนมีต่อหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุแล้วพัฒนาปรับปรุงและวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

บรรณานุกรม

- จักร์ จิตตธรรม. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรมในเด็กด้อยโอกาส. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จังหวัดนครพนม. (2556). ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2556. เอกสารบรรยายสรุปเรื่องยาเสพติด ปีงบประมาณ 2556 ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครพนม.
- จังหวัดหนองคาย. (2556). ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2556. เอกสารบรรยายสรุปเรื่องยาเสพติด ปีงบประมาณ 2556 ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดหนองคาย.
- ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที. (2555). ยาบ้าทะลกล้อีสานเหนือ. สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=788399>
- มนตรี สิงห์โตทอง. (2554). ประสิทธิผลการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 1. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- วชิรศักดิ์ ศรีประสม. (2549). **ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติตามมาตรการในโครงการพัฒนาความรู้ด้านการปราบปรามยาเสพติดโดยใช้คอมพิวเตอร์: กรณีศึกษาสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมจิต แตนสีแก้ว. (2548). **การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่สังคม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. (2555). **สรุปผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2555 ไตรมาสที่ 1**. กรุงเทพฯ: ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- Alexander, E.R. (1985). **From Idea to Action: Note for a Contingency Theory of the Policy Implementation Process**. *Administration and Society*. 16(12): 403.
- Browen., & et al. (1995). **Drug and the Adolescent High School Student: A Three Year Survey Study**. *Dissertation Abstracts International*. 14(1): 6748.
- Dye, Thomas R. (1995). **Understanding public Policy**. 8th ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall, Inc.
- Mulhall, H.C. (1995). **A Study of tenth Grade Student Attitudes Toward and Drug Knowledge of drug Abuse When Related to a Drug Education Program**. *Dissertation Abstracts International*. 38(1): 2583-A.
- Yamane, T. (1974). **Statistic and Introductory Analysis**. 2nd ed. New York: Harper & Row.